

Интервю с Валери Велин - координатор на връзките между Нотариалната камара на Франция и Нотариалната камара на Република България, нотариус в Париж

Колега Велин, може ли да се представите за българските нотариуси?

От 2016 г. съм самостоятелно зает нотариус с район на действие Париж, където съм назначена с нова заповед за районно разпределение.

При мен работят шестима души - един човек на рецепция, който приема и телефонни обаждания, счетоводител, двама сътрудници, специализирани в семейното право (разводи, наследство, дарения, предбрачни договори) и двама сътрудници по недвижимото имущество (продажба, уреждане на съвместна собственост, банкови кредити). Преди това работех също като самостоятелно зает нотариус в Бедоан, селце в департамента Воклюз, където бях първоначално назначена със заповед на министъра на Правосъдието от април 1999 г.

Не произлизам от семейство на нотариуси. Учих право в Екс ан Прованс. Завърших магистратура по търговско право, после специализирах общностно право през 1992 г. След това се ориентирах към диплома за допълнителна специализация с практическа насоченост, след което и диплома за нотариално образование, по нотариално право, отново в Екс ан Прованс.

След две години стаж като помощник-нотариус имах възможност да поема

индивидуална кантора, където бях назначена през 1999 г. По това време имейлът, дистанционните процедури и електронният акт още не съществуваха.

При посещението си в информационния център на Френската нотариална камара във Велин, организирано така любезно от Висшия съвет, разбрахме, че от 2018 г. френските колеги извършват удостоверявания с електронен автентичен акт и дистанционно чрез полагане на усъвършенстван графометричен подпис. Как се прие тази еволюция в технологиите от нотариусите? Пред какви предизвикателства в ежедневието си

работа се изправиха нотариусите във Франция?

Електронният акт е въведен във френското право и надграждан от 2011 г. Много бързо се разви и разпространи поради успеха, който имаше и удовлетворението първо на клиентите, след това и на самите колеги.

Трябва да отбележа, че във Франция един акт може да бъде изготвен от двама нотариуси по желание на всяка страна по акта, стига да представлява повече от 10 % от засегнатите интереси (нотариусите си поделят работата и хонорарите). Така всяка страна може да се ползва от помощта на своя нотариус (професионалиста, на когото се

доверява) без допълнителни разходи, като тарифата, заплатена от купувача или бенефициера, е една и съща без значение дали нотариусът е един или са повече.

Оттук се породиха и нуждата за развитие и бързо бе създаден и дистанционният акт: всеки от нотариусите е в кантората си със своите клиенти и така се подписва един и същи акт. Класическият електронен автентичен акт, заверен посредством цифров ключ, възникна чрез подписите от разстояние. Ключът е замислен съобразно разпоредбите и препоръките на европейския регламент за защитените подписи.

Съответните инстанции разработиха и развиха техническите аспекти и предложиха съответните законови и регулаторни изменения и всеки нотариус трябваше да се сдобие с нови технически инструменти и да си направи необходимите абонаменти.

На нотариусите се наложи да се приспособят към цифровизацията на всички документи в ежедневно работата, но такава е посоката на развитие на обществото и професионалните практики. Макар в началото колегите ни да имаха психологическа бариера, с въвеждането на технологията усетиха колко време се печели и колко е лесна употребата ѝ, а

днес вече не искат и „не могат“ да подписват хартиени актове.

Франция е първата държава от тези, в които действа континенталното право, която е въвела електронен автентичен акт. Как приемат гражданите, Вашите клиенти, изразяването на волята си чрез новите технологии?

Макар в началото повечето хора от старото поколение да се отнасяха с известно недоверие или да изпитваха затруднения с електронния акт, днешното поколение работещи, които използват или са родени с компютрите, не си и представят да се подписват

върху хартиен документ - струва им се отживелица.

Електронният акт е залог за модерност, положителен аспект за клиентите, които се впечатляват от тази модерност. В очите на хората нотариусите работят ефективно.

Какво представлява френският нотариат в наши дни, 219 години след приемането на първия закон, създаващ нотариус от латински тип, Закон за принципите на организацията на нотариата (1803 г.) - Закон от 25 вантоз? Колко нотариуси работят във Франция, колко нотариални кантори има в страната?

С влизането в сила на закона от вантоз, година XI, се предвижда определен брой нотариуси по съдебни окръзи (от компетентността на Районния съд /Tribunal d'instance/, нотариусите не са имали национална компетентност) и точно един нотариус (или една кантора - по онова време не е имало дружества с по няколко нотариуси и една кантора), а именно:

„1. в градовете със сто хиляди жители или по-малко да има най-много по един нотариус на шест хиляди жители; в другите градове, селища и села, да има най-малко двама и най-много петима нотариуси за всеки мирови съдебен окръг“.

Днес, с националната компетентност и възможността да се практикува като нотариус на трудов договор (от 1993 г.) или нотариус съдружник в кантора,

принадлежаща на един нотариус или дружество, титуляр на една или няколко нотариални кантори (първо, със закон от 1966 г., са създадени дружествата с една кантора, от 2016 г. съществуват и такива с по няколко кантори), броят на нотариусите вече не зависи от населението. Имаме xxx кантори, разпределени неаритметично на територията на страната, и уууу нотариуси.

Какви съвети и пожелания бихте отправили към българските нотариуси?

Бих искала българските нотариуси, които указват подкрепа на властите за изграждането и воденето на защитена и удостоверена икономическа политика, да продължат да се развиват и да бъдат инициатор на предложения, що се отнася до въпросите на дематериализацията и изкуствения интелект.

Националните и европейски нотариуси, длъжностните лица и посредниците в семейните и икономически отношения трябва повече от всякога да си помагат, за да бъдат полезни в името на по-добър и устойчив свят.

Интервюто взе нот. Димитър Танев – председател на Съвета на нотариусите

